

Nr. 6.
An. V.
1881.

Gherl'a
22 Mart
3 Aprilu.

Apare totu in a dôu'a Domineca. — Pretiul de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl, pe unu semestru 2 fl. 50 cr.,
pentru România și Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

ROMANÍ'A — REGATU.

Bucuresci 14|26 martisoru 1881.

In siedint'a de astadi a Camerei, d. generare Lecca a interpelatu pè guvernul in privint'a implinirei dorintiei si vointiei natiunei, necoutenit manifestate, de-a ascurat cătu mai bine stabilitatea Statului român, si prin urmare de-a proclamat pe Domnitorul de Rege alu Romaniei.

D. generare Lecca depusè urmatorea propunere:

„In faç'a impregiarilor esistente si conformu vointiei staruitore a natiunei necontenit manifestata;

„Spre a 'ntari si mai multu stabilitatea si ordinea interioara si a se dà cu acést'a inca o garantie că monarchia română, fiindu in aceleasi conditiuni că alte state ale Europei, va pot inspira si mai multa incredere;

„Adunarea deputatilor, in virtutea dreptului de suveranitate ce are natiunea;

„Aclama pe Marfa S'a Regala Domnului Carolu I că Rege alu Romaniei.“

D. P. P. Carpp, luându cuventulu, declară că, proclamându astadi regatulu, nu facem decât a dà o garantie mai multu că voim a corespunde menirei ce énsesi Europa ne-a datu, de a fi in Oriinte inainte-mergatorii civilisatiunei.

D. presiedinte alu consiliului disé:

„D-loru, nu eu voi contesta ferm'a, nu numai dorintia, ci vointia a natiunei de-a dà Domnului Romaniei unu titlu care are una insemnatate mai positiva in ordinea de lucruri ce astadi domnesce in tota Europa.

Déca eu, si cu totu ministeriulu, m'am impotrivit pâna acum'a la proclamarea regatului, déca ve-am rogat in totu-dé-un'a se-amanati acesta cestiune, nu este pentru-că eram de alta ideia, ci pentru-că Europa se nu fia surprinsa si pentru-că se-i dàmu garantii si mai mari că acestu actu e cu totulu nationalu si unanimu.

Am declarat si credu că am probat'o, mai cu séma de căndu suntem independenti, că noi suntem unu statu, o societate de ordine, de care Europa nu poate decât se felicite. (Aplause.)

Astadi inse ati credut si-ati voit u se faceti mai 'nainte de cătu guvernulu trebuia se ve propuna acestu actu maretii. Noi ne vom face detori că se potem convinge poterile Europei de sătmierintele ce au inspirat pe Români căndu au proclamat regalitatea.

Sunt incredintat că poterile ne voru dà

dreptate si voru recunoscere Regatului Romanu, cum au recunoscutu toate faptele noastre nationale si de care credu ca Europa nu se poate ca!“ (Aplause.)

Lungi, unanime aplause si aclamari acoperira vocea d-lui Lecca, si-a d-lui presedinte alu consiliului.

D. Presedinte, C. A. Rosetti, se redicasă in petiōre, si astfel presedinti'a.

Camer'a trecu in sectiuni, pentru a discută propunerea d-lui generarui Lec'a.

Dupa-o diumetate de ora, d. Lec'a ceti raportulu comitetului delegatilor si urmatorulu proiectu de lege:

„Art. 1. România ié titlu de Regat,”

„Domnul ei, Carol I, ié pentru sene si moscenitorii sei titlulu de Rege alu Romaniei.

„Art. 2. Moscenitoriu tronului va portă titlulu de Principe Regale.“

Adunarea aclama din nou pe Maiestatile Loru Regele si Regin'a Romaniei si votă proiectulu de lege cu 99 voturi, adeca unanimitate.

Se otari că la 6 ore Camer'a si Senatulu se mărga in corpu la Palatu pentru a felicită pe Maiestatile Loru; apoi se redică siedinti'a si ministrii se dusera la Senat.

Dupaimplinirea formelor, proiectulu se votă in unanimitate si se redică siedinti'a in strigările caldurose:

Traiésca România! Traiésca Maiestatile Loru Regele si Regin'a Romaniei!

Indata dupa-ce s'a votat proiectulu de lege memoratu in Camera, elu a fostu comunicatu Senatului, care inca era adunatu. Metropolitulu declară in numele clerului, ca se semte fericitu, vediendu, că representantii natiunei oferu Suveranului corona regala. Fostulu ministru Cantacuzino dise, că partid'a conservatore este mândra a vedé implinindu-se unu actu, care corespunde dorintiei toturor Românilor. — Ministru-presedinte Bratianu multiamesce fiului marelui patriotu Cantacuzino — care s'a intrepus la 1833 la Curtile europene pentru uniunea principatelor. Si Catargiu saluta in numele partidei conservative actulu proclaimarei. Dupa unu discursu alu poetului Alessandri, primitu cu aplause frenetice, proiectulu de lege se primesce unanimu si intre strigate de: Traiésca Regele Carolu I! Traiésca Regin'a Elisabet'a! Traiésca Romania!

RAPORTULU CONSILIULUI MINISTRILORU CATRĂ

M. S. R. DOMNULU.

Mari'a T'a! Corpurile Legiuitoré, eou fidelu alu vointiei unanime a natiunei, atât de desu manifestata, au luat initiativa si au votat astadi, in unanimitate si fara nici o deosebire de partidu, proiectulu de lege prin care România se proclama Regat, si Mari'a T'a Regala, că si moscenitorii Tei, ieu titlu de Rege alu Romaniei.

Ministrii Mariei T'ale Regale, patrunsi de aceleasi semtimente ca toti Romanii, au aderatu si s'a unitu cu acestu mare actu.

România, constituita in Regat, complectea si incoronéza opera regenerarei sale. Ea si dă unu nume, care este in acordu cu positiunea ce a dobêndită că statu independinte. Domnulu Romaniei este Suveranulu seu, si acestu Suveranu, luându titlulu

de Rege, nu face decât se continue a exercita suveranitatea Domnului.

Prin noulu nume si titlu, mai bine preciseate, mai bine definite, se intarescu mai multu stabilitatea si ordinea in Romania. Nu de lauri, nici de aureoli, Mari'a T'a ai trebuinta; căci acesti lauri si acesta aureola ai sciutu se le câscigi, cu vitejii nostrii soldati, pe câmpii de bataie, si se pastrezi o pagina ilustra in istoria neamului Romanescu. Ai reinviat gloria strabuna a Domniei Romanie; si deca natiunea voiesce astazi a-Ti dă titlu de Rege, este că ai sciutu a cascigă loculu si titlulu unui Suveranu independent, si a cucerii animele prin practicarea virtutiei si respectarea legalitatiei si libertatiei.

Regatul Romanu, Mari'a T'a, este astfel continuarea Domniei Romanie; nu are nici altu programu, nici alte aspiratiuni, nici alte tendintie. Este o consacrare, o intarire mai multu, ce Romanii dau principiului monarchicu, pe care Mari'a T'a ai sciutu a-lu plantă atât de adîncu pe pamantul Romaniei.

Fortia morală si materiala a nouui Regat o vomu căuta colo unde ea eta: in sisapacticarea cu santenia a regimului constitutionalu; in desvoltarea resurselor nôstre; in complectarea organizarei nôstre sociale si economice; in fine, in continuarea unei politice leale si oneste, mantînendu cele mai bune relatiuni cu toate Poterile si inspirandu o egala incredere că si in trecutu.

Acésta este semnificarea, acesta este scopulu Regatului Romanu. Astfel l'au intielesu Corpurile Legiuitoré, astfel presedintii l'au votat, cu o unanimitate de care Romanii au datu de mai multe ori dovedi că o potu avea pentru ori ce fapta mare si nationala.

Acestea suntu si consideratiunile cari indémna pe consiliulu de ministri se Te roge plecatu a binevoi se sanctionedi acestu alaturat proiectu de lege.

Suntemu, cu celu mai profundu respectu,

Prea Inaltate Domne,
ai Mariei T'ale

Prea plecati si supusi servitoru,

Presedintele consiliului, ministru de finance, I. C. Bratianu.
Ministru de externe, B. Boerescu.

Ministru de interne, A. Teriakiu.

Ministru de resbelu, Generalu Slaniceanu.

Ministru agricultrei, comerciului si lucrarilor publice,

Colonelu N. Dabija.

Ministru cultelor si instructiunii publice, B. Conta.

Ministru de justitie, D. Giani.

PRIMIREA LA PALATU.

Sâmbata, 14/26 Martie, la orele 6 postmeridiane, ambele Corpuri Legiuitoré avîndu in capu pe presedintii loru, Prințele Dimitrie Ghic'a si d. C. A. Rosetti, pe I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu, impreuna cu PP. SS. LL. Episcopii eparhifotii, s'a presentat la Palatu spre a supune M. S. R. Domnului voturile date de Senat si de Adunarea deputatilor.

Dupa-ce au fostu introduse in sal'a Tronului, unde erau facia si dd-nii ministrii, Martile Loru Regale 'Si-au facutu intrarea si S'a suiu pe Tronu, in midi-locul celor mai viui aclamatiuni. D-nii presedinti alu Senatului si alu Adunarei deputatilor s'aui infacirosiata inaintea Mariilor Loru Regale, si presedintele Senatului a rostitu urmatorele cuvinte:

Mari'a T'a! Sunt mândru si fericit că sărtea m'a desemnatu a veni din partea Senatului si Adunarei deputatilor, spre a dă cetire Mariei Vôstre Regale, legii ce s'a votat astazi de toate Corpurile Legiuitoré, si prin care se incoronă dorintiele intregei România:

Apoi d. presedinte alu Senatului a ceditu urmatorele:

LEGE

Art. I. România ié titlulu de Regat,

Domnul ei, Carolu I, ié, pentru Sene si mostenitorii sei, titlulu de Rege alu Romaniei.

Art. II. Mostenitoriu Tronului va purta titlulu de Principe Regalu.

D-nii senatori si deputati au esclamat atunci: „Traiesca Regele, Traiesca Regin'a!”

— Domnulu a respunsu prin aceste cuvinte:

Mare si solemnă este momentulu in care reprezentantii națiunii au venit in giurulu Men, spre a-Mi supune hotararea unanima a Corpurilor Legiuitore. Elu incepe o foia nouă in carteia in care stă scrisa viațea poporului Român, si incheie o perioadă plina de lupte si de greutăti, dar' si bogata in barbatesci silintie, in eroice fapte. In acestu momentu, voiu repetă ce'a-ce am spusu totu-dé-un'a, că vointia națiunii a fostu pururea călăuz'a Domniei Mele. De cinci-spre-diese ani sunt Domnulu incunguratu cu dragostea si cu increderea națiunii; aceste sămieminte dilele bune le-au inveselit, dilele negre le-au intarit intre noi. Mândru dar' am fostu că Domnul, scumpu Mi-a fostu acestu nume pe care s'a reversat in trecutu raze de glorie si de marire; pentru viitoru inse România a credut că este necesaru si conformu cu intinderea, cu insemnatarea si cu poterea dobândita si manifestata prin acte neindoevnice si cari au inaltiatu numele ei, de a se proclamă in Regatu. Nu dar' pentru Mine personalu, ci pentru marirea tierei Mele primescu titlulu care exprima dorinta cea mai viue care arde de atât'a tempu in peptulu fia-carui Român, dar' care nu schimba intru nimicu legaturile strângere stabilite intre Națiune si Mine, si care au dovedit cîtu suntu de tari evenimentele ce le-am petrecutu impreuna.

Fie că primulu Rege alu Romaniei se se bucură de ace'asi iubire că acelu care pâna astazi a fostu si remane Domnulu ei; că-ci, pentru Mine, dragostea acestui nobilu si viteză poporu, căruia am datu anim'a si sufletul Meu, este mai scumpa si mai prețioasa decâtua totă maririle cari incungioră Corôn'a.

Aceste cuvinte, desu intrerupte de aclamatiunile asistentiei, au fostu urmate de urările cele mai entuziaste. Apoi Domnulu, pogorîndu-Se de pe Tronu, a subscrisu in facia reprezentantilor națiunii, decretulu de sanctionare a legei.

Majestatile Loru, neincetatu aclamate, s'au apropiat apoi de d-nii presiedinti alu Senatului si alu Adunarei deputatilor, precum si de I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu si de PP. SS. LL. parintii Episcopi, le-au multiamitit pentru urările esprimate, si S'au intretinutu asemenea, in modulu celu mai gratiosu, cu d-nii senatori si deputati.

In tempulu cîtu a duratua acăsta ceremonia, o ne-numerata multime, compusa din persoane de tôte starile sociale, se adunase impregiurulu Palatului si pe stradele laterale manifestându, prin nesfîrșite urărăi, fericirea cu care participă la marele actu proclaimat de reprezentantii națiunii.

Majestatile Loru, incongiurate de I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu, de d-nii presiedinti, alu Senatului si alu Camerei si de d. presedinte alu Consiliului de ministri, S'au aratat pe balconu si au multiamitit poporului, venit spontaneu pentru a salută pe Regele si Regin'a Romaniei.

Dupa acăsta, Augustii Suverani S'au retrasu in apartamentele Loru.

PROCLAMAREA REGALITATII.

CAROLU I,

Prin gratia lui Dumneidei si vointia naționala, Domnul alu Romaniei.

La toti de facia si viitori, sanetate.

Corpurile Legiuitore au adoptat, si noi sanctionam cu urmăza;

LEGE

Art. I. România ie titlulu de Regatu.

Domnul ei, Carolu I, ie, pentru Sine si moscenitorii Sei, titlulu de Rege alu Romaniei.

Art. II. Moscenitoriu Tronului va purta titlulu de principe regalu.

Acăsta lege s'a votat in Adunarea deputatilor, in siedint'a sa din 14 Martie 1881, si s'a adoptat cu unanimitate de 99 voturi.

Presedinte, C. A. Rosetti.

(L. S. A. D.) Secretar, C. Poroineanu.

Acăsta lege s'a votat in Senat, in siedint'a din 14 Martie 1881, si s'a adoptat cu unanimitate de 40 voturi.

Presedinte, Dimitrie Ghic'a.

(L. S. S.) Secretar, D. Pisca.

Promulgăm acăsta lege si ordonam că ea se fie investită cu sigilul Statului si publicată prin Monitorul Officialu.

Data in Bucuresci, la 14 Martie 1881.

[L. S. St.] CAROLU.
Presedintele consiliului ministrilor si ministru de finante,

I. C. Bratiann.

Ministrul afacerilor straine, B. Boerescu.

Ministrul de intere, Al. Teriakin.

Ministrul de reschlu, Generalu G. Slaniceanu.

Ministrul agricultrei, comerciului si alu lucrarilor publice,

Colonelul N. Dabija.

Ministrul cultelor si alu instructiunii publice, B. Conta.

Ministrul justitiei, D. Giani.

MANIFESTARILE.

Indata ce s'a aflatu in capitala că s'a votat de Camera proclamarea Regatului, tôte casele din tôte strădele, s'au impodobit cu steguri care fălfaiau veselul sub ceriulu albastru, acestu ceriu despre care poetul nostru V. Aleșandri, dicea că si elu se bucura, dându-ne una di din cele mai frumosé, mai senine, mai pline de radie stralucitore.

Pe la 7 ore ser'a, Calea Victoriei, Bulevardul si stradele adjacente, iluminate mai pretutindeni erau pline de-o multime entuziasta. Pe pîti'a teatrului, la gradină Episcopiei cântau muzice militare.

Din cîndu in cîndu se facea o misică in multime, se audiau urărăi departate, stradele se umpleau de lumina, trasurile se opreau, multimi de cetăteni, in conducte cu facile, treceau mergîndu spre Palatul, unde urărăile loru entuziaste se amestecau cu urărăile multimei.

Unele din acele manifestari se oprira apoi la d. Rosetti si la d. Bratiann.

Comerciul din Bucuresci, corpulu profesoralu, studentii Universitatiei, junimea scôleloru, in numeru imposantu, s'au infaciosiatu pe rîndu inaintea Palatului aclamându cu entuziasmu pe Majestatile Loru, care au chiamat inaintea Loru membrii din aceste deputatiuni, cu cari s'au intretinutu cu cea mai mare afabilitate.

In mai multe rînduri, Majestatile Loru au esituit pe balconu si au multiamitit cetătenilor.

Pâna sér'a tardiu, de si, in două-trei rînduri, pierură, cea mai mare animatiune a domnului pe strade si impregiurului Palatului.

Constatăm că nici odata entuziasmulu poporului nei capitalei n'a fostu mai mare, mai sinceru, mai deplinu. Tôte sufletele se cofundaseră intr'unu singuru sămiemêntu de bucuria.

BUCURESCI 16/28 MARTISIORU 1881.

Traiésca Regele si Regin'a! e strigatul ce resuna de Sambata in România intréga, si ori pe unde este o suflare romanescă.

Traiésca Regele! care si-a cascigatu corón'a regala, pentru sene si pentru tiér'a s'a, inca din diu'a de 28 noemvre 1877, cându defilau 'nainte-i gloriosii invigatori ai Plevnei cadiute.

Traiésca Regele! care a radicatu atâtu de susu demnitatea corónei Romaniei, prin respectulu si intarirea institutiunilor politice ale Statului Românu.

Traiésca marele Rege! care in diu'a cându reprezentantii natiunei vinu in corpore si plini de entusiasmu se-i prezinte corón'a regala, le respunde:

„Pentru Mine, dragostea acestui nobilu si vitezú „poporu, cărui am datu inim'a si sufletulu Meu, este „mai scumpa si mai pretiosa decât tote maririle cari „incungiora Coron'a.“

Traiésca Regin'a! care prin calitatile nepretiuite ale inimiei si ale spiritului Seu, urméra, cu unu adausu de stralucire, tradițiunea veciniea venerata a Dómnului romane.

Punerea corónei regale pe capulu Alesului natiunei din 1866, este incoronarea operei inceputa la 1821, reluata la 1848 si urmata cu o vigore si dibacie mai pre susu de ori-ce s'ar' poté spune dela 1856 pâna astadi.

Generatiunea si barbatii esceptionali, cari au condusu destinatele Romaniei in acestu spatiu de tempu, potu dice că au traitu secoli.

Se ne descooperimu astadi fruntea inaintea loru; ei represinta singuri, pentru o vietia de omu, o munca de secoli.

Marézia misiune le-a fostu datu loru se indeplinescă si cu mare glorie 'si-au indeplinitu-o. Mare va fi si memori'a loru in recunoscintia generatiunilor de fața si viitorale ale Romaniei.

Diu'a de 14 Martiu 1881 incheie intr'unu modu stralucit ser'a de mari fapte sevérante dela 1877 pâna astadi. Cându ne uitâmu inapoi, numai cu patru ani, suntemu in dreptu a ne mirá si a ne mândri de calea ce amu percursoru pe töte terémurile, si pe celu politicu si pe celu militariu, si pe celu economicu, intr'unu asié scurtu spatiu de tempu.

Acum patru ani erám inca priviti că vasali ai imperiului otomanu.

De trei ani suntemu independenti, si de unu anu independentia nostra e recunoscuta de töte poterile.

Acum patru ani eramu priviti cu óre-care disprețiul de mai toti strainii, si chiar' noi, afara de puçine esceptiuni, n'aveam neci o incredere in noi énsi-ne, nu aveam aproape neci o stima pentru noi énsi-ne.

Astadi lumea intréga recunoscce in Români o natiune démina de töta stím'a, si noi énsi-ne am dobânditul consciintia valórei nostre, am devenit o revelatiune pentru noi énsi-ne.

Acum patru ani multi Români degenerati in sém-tiemintele loru, caletorindu prin strainatate rosiau de a se dice Români.

Astadi nu mai este nici unulu care se nu fie mândru de a purtă ori unde acestu nume.

Astadi tiér'a intréga striga, cu iubire si cu entusiasm: traiésca Regele care a redatu Românilor gloria militara si consciintia de ei énsii, ér' resunete departate repeta pe campiele Bulgariei, traiésca Regele!

Acolo se agita si tresalta in acestu strigatu umbrele gloriose ale luptatorilor cadiuti pentru redicarea patriei.

Fiti binecuvantate umbre iubite; s'a redicatu falnicu si poternicu arborele udatu cu sangele vostru generosu, si acum s'a incununatu oper'a pentru care v'ati datu viéti'a; ati plecatu, avêndu in capulu vostru unu principie vasalu, si astadi poteti binecuvantá pe Regele Romaniei!

FLORIC'A LUI DRAGANU.

— Novela. —

Pre tempulu lui Stefanu celu Mare, Moldov'a devenisè obiect de admiratiune.

Prin virtutile domnitorului si bravur'a romanescă, prin forti'a armelor si victoriile stralucite portate in contr'a polonilor si a ungurilor atrasesè atentiunea lumiei intregi.

Tiér'a, acést'a tiéra binecuvantata de Domnedieu erá stórsa si depradata de multe-ori. Dar' popórele belicose nu cunoscù ostenél'a luptei. Se batu si-si apara foculu si vétr'a pâna i-i mai curge sâangele prin vine.

Ast'fehu erá Romanulu. — Eroismulu i-i erá in sânge, si luptele continue i-i facusè draga campania.

Totu cetatianulu erá ostasiu in tempuri de nevoi; totu Romanulu acceptá invasiunea inimicului cu arm'a in mâna.

In tempu de pace — déca erá pace pe unu momentu — prindea cárnele plugului, tragea brasda lunga si ará paméntulu pe care 'lu scapasè cu sabia; si in órele de repausu, povestindu luptele petrecute, 'si inventia copii cum se cade, cum se móra pentru tiéra. Le spuneau că acestu pamentu ce produce pâne, l'au mostenitul dela stramosi, si l'au tienutu cu arm'a, — 'lu voru lasá la ffi, se-lu tienia cu arm'a.

Si cându i-i chiemă tiér'a éra: lasáu plugulu in brasda si mergeau.

Oh, ce tempuri, — oh, ce tempuri!

Si Domnedieu benecuvantá osteneleloru. Pamantul rodea si-si nutriá fiii că si o mama buna.

Plugulu, labórea le producea pâne; sâangele cu care 'lu ingrasia li producea vietia libera.

Oh, si cátu sânge a mai avutu acestu poporu!

Pre acelea tempuri traià in Moldov'a unu boieriu betranu, cu numele Costea Draganu.

Ei, multe dile, cátu bune, cátu rele, a fostu petrecutu betranulu Dragana pâna-ce albise! Elu erá unu monumentu, o istoria intréga, istoria luptelor ce petrecuse tiér'a in tempu de siesedieci de ani.

Cum 'ti sciá elu povesti in serile de érna luptele lui Bogdanu si alui Aronu Voda cu polonii, expeditiunea in Transilvania, bataia cu Mathia Corvinulu la Baia, mórtea lui Berendei si fug'a famosului Corvinu. — Si elu in töte a fostu de fața, la töte a luat partea si din töta batalia a câscigatu câte o frundia din lauri nemurirei.

BUCURESCI 16/28 MARTISIORU 1881.

Traiésca Regele si Regin'a! e strigatul ce resuna de Sambata in România intréga, si ori pe unde este o suflare romanescă.

Traiésca Regele! care si-a cascigatu corón'a regala, pentru sene si pentru tiér'a s'a, inca din diu'a de 28 noemvre 1877, cându defilau 'nainte-i gloriosii invincatori ai Plevnei cadiuti.

Traiésca Regele! care a radicatu atâtu de susu demnitatea corónei Romaniei, prin respectulu si intarirea institutiunilor ale Statului Românu.

Traiésca marele Rege! care in diu'a cându reprezentanti natiunei vinu in corpore si plini de entusiasmu se-i prezinte corón'a regala, le respunde:

„Pentru Mine, dragostea acestui nobilu si vitezú „poporu, căru am datu inim'a si sufletulu Meu, este „mai scumpa si mai pretiosa decât tote maririle cari „incungiora Coron'a.”

Traiésca Regin'a! care prin calitatile nepretiuite ale inimei si ale spiritului Seu, urméra, cu unu adausu de stralucire, tradițiunea veciniea venerata a Dómneleror romane.

Punerea corónei regale pe capulu Alesului natiunei din 1866, este incoronarea operei inceputa la 1821, reluata la 1848 si urmata cu o vigore si dibacie mai pre susu de ori-ce s'ar' poté spune dela 1856 pâna astadi.

Generatiunea si barbatii esceptionali, cari au condusu destinatele Romaniei in acestu spatiu de tempu, potu dice că au traitu secoli.

Se ne descooperim astadi fruntea inaintea loru; ei represinta singuri, pentru o vietia de omu, o munca de secoli.

Marézia misiune le-a fostu datu loru se indeplinescă si cu mare glorie 'si-au indeplinitu-o. Mare va fi si memor'a loru in recunoscintia generatiunilor de fața si viitorale ale Romaniei.

Diu'a de 14 Martiu 1881 incheie intr'unu modu stralucit ser'a de mari fapte sevérante dela 1877 pâna astadi. Cându ne uitâmu inapoi, numai cu patru ani, suntemu in dreptu a ne mirâ si a ne mândri de calea ce amu percursoru pe tote terêmurile, si pe celu politicu si pe celu militariu, si pe celu economicu, intr'unu asié scurtu spatiu de tempu.

Acum patru ani erám inca priviti că vasali ai imperiului otomanu.

De trei ani suntemu independenti, si de unu anu independentia nostra e recunoscuta de tote poterile.

Acum patru ani eramu priviti cu șre-care disprețiul de mai toti strainii, si chiar' noi, afara de puçine esceptiuni, n'aveam neci o incredere in noi énsi-ne, nu aveam aproape neci o stima pentru noi énsi-ne.

Astadi lumea intréga recunoscce in Români o natiune démina de tota stim'a, si noi énsi-ne am dobânditul consciintia valórei nostre, am devenit o revelatiune pentru noi énsi-ne.

Acum patru ani multi Români degenerati in sém-tiemintele loru, caletorindu prin strainatate rosiau de a se dice Români.

Astadi nu mai este nici unulu care se nu fie mândru de a purtă ori unde acestu nume.

Astadi tiér'a intréga striga, cu iubire si cu entusiasm: triésca Regele care a redatu Românilor gloria militara si consciintia de ei énsii, ér' resunete departate repeta pe campiele Bulgariei, triésca Regele!

Acolo se agita si tresalta in acestu strigatu umbrele gloriose ale luptatorilor cadiuti pentru redicarea patriei.

Fiti binecuvantate umbre iubite; s'a redicatu falnicu si poternicu arborele udatu cu sangele vostru generosu, si acum s'a incununatu oper'a pentru care v'ati datu vieti'a; ati plecatu, avându in capulu vostru unu principie vasalu, si astadi poteti binecuvantá pe Regele Romaniei!

FLORIC'A LUI DRAGANU.

— Novela. —

Pre tempulu lui Stefanu celu Mare, Moldov'a devenisè obiect de admiratiune.

Prin virtutile domnitorului si bravur'a romanescă, prin forti'a armelor si victoriile stralucite portate in contra polonilor si a ungurilor atrasesè atentiunea lumiei intregi.

Tiér'a, acést'a tiéra binecuvantata de Domnedieu erá stórsa si depradata de multe-ori. Dar' popórele belice nu cunoscù ostenel'a luptei. Se batu si-si apara foculu si vétra pâna i-i mai curge sâangele prin vine.

Astfelu erá Romanulu. — Eroismulu i-i erá in sânge, si luptele continue i-i facusè draga campania.

Totu cetatianulu erá ostasiu in tempuri de nevoi; totu Romanulu acceptá invasiunea inimicului cu arm'a in mâna.

In tempu de pace — déca erá pace pe unu momentu — prindea cérnele plugului, tragea brasda lunga si ará paméntulu pe care 'lu scapasè cu sabia; si in órele de repausu, povestindu luptele petrecute, 'si inventau copii cum se cade, cum se móra pentru tiéra. Le spuneau că acestu pamentu ce produce pâne, l'au mostenitul dela stramosi, si l'au tienutu cu arm'a, — 'lu voru lasá la tîi, se-lu tienia cu arm'a.

Si cându i-i chiemá tiér'a éra: lasáu plugulu in brasda si mergeau.

Oh, ce tempuri, — oh, ce tempuri!

Si Domnedieu benecuvantá osteneleloru. Pamantul rodea si-si nutriá fiii că si o mama buna.

Plugulu, labórea le producea pâne; sâangele cu care 'lu ingrasia li producea vietia libera.

Oh, si cátu sânge a mai avutu acestu popor!

Pre acelea tempuri traiá in Moldov'a unu boieriu betranu, cu numele Costea Draganu.

Ei, multe dile, cátu bune, cátu rele, a fostu petrecutu betranulu Draganu pâna-ce albise! Elu erá unu monumentu, o istoria intréga, istoria luptelor ce petrecuse tiér'a in tempu de siesedieci de ani.

Cum 'ti scia elu povesti in serile de érna luptele lui Bogdanu si alti Aronu Voda cu polonii, expeditiunea in Transilvania, bataia cu Mathia Corvinulu la Baia, mórtea lui Berendei si fug'a famosului Corvinu. —

Si elu in tote a fostu de fața, la tote a luat partea si din tote batalia a cásigatu côte o frundia din lauri nemurirei.

Draganu Moldovénulu! — Unde erá lupt'a mai sanguinosa, asaltulu mai greu — Draganu diregiá lupt'a. — Moldovenii cunosceau glasulu meu, si veniau si se aruncáu că leii pre pagânu si invingeau. Chantatarulu vine, Stefanu Voda a impumnatu sabia, si eu — eu nu-si la drépt'a lui. Cene va ocupá postulu meu, — cene va duce stindardulu in fruntea Moldovenilor?

(Va urmá.) V. R. BUTICESCU.

INTRE MUNTI.

Intre munti cu floricele
Versându lacrime de gele,
Că si ceriulu innoratu,
O copila trista siede....
Ér' spre ea pasîndu se vede
Unu voinicu bravu, inarmat.

— „O, copila scumpa, draga!
Ce totu plângi tu diu'a 'ntréga?
(Edu i dice cu amoru)
Nu ai mama iubitóre
Se te 'ntrebe, ce te dôre,
Se 'mplinésca alu teu doru?“
— „Las' se-mi plângu a mea dorere,
Că-ci n'am alta mânghiere
In acésta viétia grea...
Am eu mama, dar' vitréga...
O! de-al scî cátu i-su de draga:
Că la săoim o porumbea...“
— „O, copila scumpa mie!
Gelea usca-a t'a junia,
Plânsulu stinge viéti'a t'a!
Lasa mum'a cea vitréga,
Hai cu mine, dñna draga:
Si de plânsu tu vei uitá...“

— „Bravu erou! de braiu cu tine
Prin nevoi cásí prin bine
Eu m'asuu duce suridiéndu....
N'am altu bine in viétia,
Tu esti unic'a-mi sperantia,
Unicu-mi doru pre paméntu!

Dar' vitréga me opresce....
Că unu sierpe, ne pândesce;
O! de-ar' scî si de-ar' vedé
Că-su cu tine de-o sémâtre,
Că-ti juru vecinica iubire:
Ar' fi vai de viéti'a mea!“
— „Ah! pândesca-ne 'n vecia,
Arda, piéra de mânia:
Că-ci noi totu ne vomu iubil!
Si oprésca-ne ea, draga,
Oprésca-ne lumea 'ntréga:
Că-ci totu un'a noi vomu fi!

Pentru animi iubitóre
Nu-i obstacolu pe sub sóre!
Suflete ce se iubescu
Facu-si drumu si preste munte,
Preste mare i-si facu punte:
Si 'ntr'o dî totu se unescu!“

PETRU DULFU.

BOTANICA POPORALA ROMANA.

Teiulu.

(Fine.)

In Sambat'a Mósiloru, adeca in presér'a séu in ajunulu Dominecei mari au Români din tóte satele din Bucovin'a datina de-a pune ramuri verdi de teiu pe sub stresinele caselor, éra in casa pe sub grindi si pe la icône. Totu in acésta séra e datina de-a aduce ramuri de Teiu si a impodobi cu dênsle bisericile. Si acésta infrundire si impodobire a caselor si bisericelor se face, dupre cum credu si istorisesc unii, pentru-că Teiulu ar' fi unu arbore săntu.

Acésta datina stravechia de-a impaná casele cu ramuri de Teiu pe la Dominec'a mare séu Rusali, se vede că nu e numai la Români din Bucovin'a in usu, ci si la Români din alte tieri, si mai alesu in Moldov'a si Munteni'a, dupre cum prea lesne ne potemur incredintă din urmatórea poesie:

Astadi este serbatóre,
E Dominec'a cea mare,
Serbatórea cea cu tei;

Pe la stresini crengi s'anina,
Schimba cas'a in gradina,
Sboru prin frundie fluturei.

Fetele in serbatóre
Fulgaescu că o ninsore
Pe verdétia in câmpii;

Saru in jocu stergare albe,
Ridu la sóre mii de salbe,
Ochii ridu de bucurii.

Ér' betrânnii la o parte,
La pahare i-si facu parte
Si multi ani i-si daruescu.

Că-i Dominic'a cea mare
Cându au teii serbatóre,
Casele cându infrundiescu.¹⁾

La o septemâna dupa Dominec'a mare, adeca atunci cându se ducu dela noi Vîntosele si Frumosese séu Frumusieiele, raniurile ce suntu aternate sub stresinele caselor se ieu, se stringu intr-unu locu anumitu unde se pastréza apoi preste totu anulu.

Acesta ramurele strinse la septemâna dupa Dominec'a mare le intrebuintieza apoi preste anu spre diferte lécuri, precum si că unu mijlocu aparatoriui in contr'a tunetului si a fulgerului.

Cându crépa titiele la vacile cele mulgatore se ieu vr'o căte-va ramurele de acestea si se punu in vétri'a focului că se arda pâna-ce se facu carbuni dintr'ensele. Carbunii acesti'a se pisaza bine pâna-ce se facu pulbere si amestecûndu-se dupa acésta cu grosioru (smântana) dulce de vaca, se ungu titiele crepate ale vacilor, cari in urm'a acésta nu mai crépa apoi preste totu anulu.

1) „Dominec'a-mare“ poesie de A. Beldicean, publ. in Convorbiri literare an. VI. Jasi. 1872—1873, p. 385.

Déca unulu séu altulu capeta cosi séu alte bube pe obrazu, femeile sciutóre facu focu din ramurele de Teiu dela Dominec'a-mare, éra cându foculu arde mai bene, ieu ori si ce apa au din damâna si turnandu-o preste focu, punu pre cei ce au così se stee de-asupr'a lui cá se se aburésca, si facându acést'a, spunu cà cei patimasi indata se vindeca.¹⁾

Cându tuna si fulgera mai cumplitu, spunu Români, cà atunci e bine de afumatu cu ramurele de-acesteia de Teiu prin casa, căci atunci casenii nu se sparie, nici trasnetulu nu-i trasnesce. Asemenea se dice că totu in acestu tempu de furtuna e bine se se faca si focu in casa din aceste ramurele.²⁾

Scórti'a de Teiu inca are, séu mai bine disu, a avutu óre-cându mare pretiu in ochii Românilor. Asié ciobotarii români inca si pâna in diu'a de astadi indatinéza a pune la calcâele cioboteloru, ce le facu ei, scórtia de Teiu, ca calcâele cu atât'a se fie mai tari si se tie mai multu.

Mai de multu, pre cându diferitele vase construite din döge de diferite lemne, cari suntu astadi in usu, nu eră latite, Români indatinau de a face din scórtie de Teiu diferite cosiuri si speie,³⁾ cari le intrebuintau apoi atatu spre culegerea fructelor, catu si spre pastrarea acestor'a si a altoru lucruri intr'ensele preste erna.

Mai departe, pe cându lantiurile erau forte rari, éra canep'a nu eră asia de cultivata cá in diu'a de astadi si pre cându erau de buna-séma mai multi tei cá acum'a, Români indatinau de a pune scórtia de teiu la topitu si cum facu, buna-ora, in diu'a de astadi cu canep'a, si apoi din acésta scórtia topita, dupa-ce se uscă bine, faceau diferite funii si odgóne cu cari se serviau apoi totu atâtu de bine cum se servescu in tempulu de fația cu funiile cele de canepa.

Cum din acelu tempu, cându scórti'a de teiu occupa loculu canepei spre facerea funiilor, se vede că datéza si unele satire despre tigani, cari ni spunu că carutiele acestor'a

Erău tari si nferecate,
Cu curmeiu de teiu legate.

Totu cam de pre-atuncea credu ca esista si proverbulu:

Incurca teie
De curmeie,

care se aplică unui omu neindamanaticu in vorba, séu acelui'a, care voindu se scape din vre-o nevoie mare ar' vrea se croësca o minciuna mare si nu scf cum.

Scórti'a séu cój'a de teiu se intrebuintéza de catra Românce si la o séma de descantece séu farmice buna-óra candu descanta de Deslegatulu.

¹⁾ Dictatu de Z. Popescu din Ciudeiu.

²⁾ Dictatu de M. Molociu din Calafindesci.

³⁾ Speiu pl. speie numescu Români din Bucovin'a unu feliu de mesura construata cu totului totu din scórtia de teiu, care are form'a si marimea unei patrari.

Cându cenev'a crede, cà e legatu cu farmece, de nu pote de es. a-si folosi man'a séu piciorulu séu alte parti ale trupului, atunci e de lipsa deslegatulu. Atunci se iè o plantica de cója de teiu, cu care se léga vi'a si descendantórea o inóda de trei ori, — pe urma innodatur'a acést'a o desléga la unu riu si o arunca pe apa dimpreuna cu unu semnu dela omulu legatu. Se crede apoi cà e reu de acel'a, carele afila si redica Teiulu aruncatul.

Descendantórea pentru deslegatulu, candu desnóda cój'a si o arunca pe apa, dice versurile urmatore:

Me rogu la botezulu curatu
Cu care s'a botezatu
Crestinulu adeveratu,
Ionu sé fia ajutatu,
Legatur'a-i putrediésca,
Éra elu se isbavésca, —
Cene a legatu cu reu
Se cada pe capulu seu,
Hérc'a 'n siepte pocnésca,
Pelea tóta se-i plesnésca,
Peste fóle, peste spate,
Legatur'a a fostu legata,
Legatur'a-i deslegata,
Legatur'a putrediésca,
Ér' Ion sé isbavésca.

*
Me rogu la nòuedieci si nòue
De dñioare
Si halosé
De vénțose,
Pentru că au ajutatu
Si Ionu tare stricatu.

Me rogu la 9, 99, — la 8, 88, — la 7, 77, — la 6, 66, —
la 5, 55, — la 4, 44, — la trei 3, 33, — la 2, 22, —
la un'a si nici un'a.

Legatur'a putrediésca
Éra Ionu se isbavésca, —
Legatur'a a fostu legata,
Legatur'a-i deslegata !¹⁾

Frundiele de Teiu se dice că suntu bune la uime, dupa-ce acestea spargu, că-ci ele au potere de a trage tóta reutatea afara cá si cu man'a.²⁾

Déca se intembla că se frige séu se oparesce cenev'a la vr'o mana séu picioru, apoi, dupa credinti'a Românceloru, frundi'a de teiu dela Dominec'a mare, e celu mai bunu si mai folositoriu mijlocu spre scóterea si stemperarea focului. Acést'a se pisaza bine pâna ce se face că pulberea si asié se presura apoi pe loculu fríptu séu oparitul.

In partile muntóse ale Bucovinei esista credinti'a, că atunci candu infloresce Teiulu e primavér'a cea adeverata, si déca infloresce mai de timpurfu, atunci tóta primavér'a va fi buna, éra de infloresce mai tardiu, atunci primavér'a va fi rea.³⁾

¹⁾ At. M. Marienescu. Deslegatulu, descântecu publ. in „Familia“ an. III. Pest'a. 1867. p. 265.

²⁾ Dict. de M. Molociu.

³⁾ Com. de Dr. P. Ursulu.

Dupa marimea frundieloru, imparte poporulu romanu teii, ca si botanistii, in döue clase si anume:

Teiu cu frundie late (lat. *Tilia grandifolia*, Ehrh. germ. die grossblätterige Linde, Früh- oder Sommerlinde.) — O doina poporala din Bucovin'a suna:

Lata-i frundi'a plopului
In postulu Sân-Petrului,
Da i mai lata cea de teiu
Din Crasn'a pâna'n Ciudeiu.¹⁾

Teiu cu frundie anguste, mici seu mărunte (lat. *Tilia parvifolia*, Ehrh. germ. die Kleiblätterige Linde, Stein- oder Winterlinde.)

Unu teiu micu, teneru se numesce „Teisiouru“, éra loculu unde se facu multi tei „teisiu.“

In fine dupa numele acestui arbore s'aumnumit si se mai numescu inca si astadi in România si-o multime de sate, munti, déluri, văi, schituri si locuinte isolate, precum: Teiós'a, Teisiani, Teisianii-straini, Teisianu, Teisielu, Teisióra, unu satu si-unu pérèu, Teisiu diece sate, döue déluri, o vale, unu schitu, o padure si-o locuinta isolata tôte cu acestu nume, Teiu patru sate, Teiulu-din-délu, Tefulu-din-vale, sate.²⁾

S. FL. MARIAN.

CANTECU DE PRIMAVERA.

Cóst'a vescedita
Plângere 'n lips'a t'a,
Vino primavéra
A o mângaiá!

Câmpulu te ascépta,
Flórea, dulcea stea,
Vino primavéra
A o mângaiá!

Sóre caldu si dulce
Cere-o paserea,
Vino primavéra
A o mângaiá!

Anim'a mea gême,
Lupt'a ei e grea,
Vino primavéra
A o mângaiá!

Blasius, 1880.

Flori cere copil'a,
N'am de unde-i dă,
Vino primavéra
A o mângaiá!

Aid' se facemu ruga
Copilit'a mea,
Vino primavéra
A ne mângaiá!

Dupa-acea me lasa
A te sarutá,
Vino primavéra
A o mângaiá!

Apoi te fa că-si
Cându te-ai mâniá,
Vino primavéra
A o mângaiá!

TEODORU BOTĂ.

¹⁾ Dupa anccsarea Bucovinei la Austri'a, Imperatés'a Mari'a Teresi'a a demandat ca se se faca prin acést'a tiéra, unu drumu, care se 'mpreune Galiti'a cu Transilvaní'a. Acestu drumu, carele si astadi se numesce de catra poporulu din apropierea lui „Drumul Mariei Teresiei“ si care se 'ntinde pe sub pôlele muntiloru, e celu mai bunu si totu odată mai frumosu din tóta Bucovin'a. In multe locuri se afla pe marginile s'ale aleie de tei, inse cea mai frumosă si mai atragatória e fara 'ndoîela cea dintre satulu Crasn'a si târgusiorulu Ciudeiu (germ. Czudyn.) Acést'a impregiurare a datu apoi ansa poporului că se improvisea poesiór'a citata.

²⁾ D. Frundiescu. Dictionariu topograficu si statisticu alu Romaniei. Bucuresci. 1872, p. 473.

LE'A seu AMORU si ONORE.

— Romanu de Elis'a Modrach. —

(Urmare.)

Pâna astadi se vorbesce in Castledene despre ace'a inmormentare — despre ace'a istoria trista, tragică, despre mórtea acelei mame tenere si frumosă si despre selbatec'a desperatiune a soțiului ei. Se naréza că frumos'a streina a fostu inmormentata in lucirea sôrelui si la cantecul frumosu alu paseriloru, catu de solemnu sunau clopotele besericei, se parea ca fia-care tonu voiá se strataia aerulu limpide si sorosu, si cum mergea in fruntea procesiunei de doliu junele soiu intristat, — carele cu atat'a iutime si atatu de infriosiatu a fostu lipsit de fericirea s'a. Li este in viua memoria pălditatea fației lui, pare că-lu vedu, cum se cutremură la fia-care sunetu scundu alu campaneloru, că si cum l-ar' lovî cu violentia in anima; cum se luptă cu doreea-i nemarginita si cum la mormentu, dupa-ce a disparutu pentru totu-déun'a dinaintea ochiloru lui, cu braçiale estense strigă desperat: Lea! Lea! — In diu'a ace'a s'a inchisu singuru in chilia, că se nu audia neci o voce omenesca, se nu védia neci fația de omu, — a refusatu nutrementul si mângaierea si in doreri foră sperantia si-a deplansu amórea perduta, tesaurulu disparutu. Intregu Castledene a imbracatu doliu cu din-sulu, parea, ca dorerea si mórtea a intratu in fia-care casa, in fia-care coliba. Apoi veni diu'a urmatoria si elu trebuia se-si reîc' viéti'a, se continue o esistintia, carea foră dens'a i parea atatu de nesuportabila. — Mai antaiu 'si aduse a-mente de fatalu seu, carele jacea morbosu de mórte si ardea de dorulu lui. Lacremile, dorerea amara erau desivite; elu nu o mai potea redobîndi, pentru dens'a nu mai potea face nemicu. Ce se tiene inse de parentele seu, lucrulu stá cu totulu altcum — lui 'i poté aduce mangaiare, reinsanetosiare si curagiou nou de viéti'a, de-ace'a se si decisè a-si continua numai decâtua caletori'a intrerupta.

Inse ce se faca cu mic'a Lea, cu copil'a dulce si frumosă, carea posiedea ochii mari, albastri si perulu auriu a mamei s'ale? — Lordulu cu doctorulu tienura din nou consiliu solemnu, carele de asta-data avea de obiectu sórtea venitória a micutiei.

Lordulu dicea, că déca va află pre fatalu seu slabu si morbosu greu, va mai retacea secretulu casatoriei s'ale. Déca ar' trai iubit'a lui Lea, lucrulu, firesce, ar' stă cu totulu alt'cum, — atunci si-ar' fi marturisit u cu mandria pasiulu seu, dar' ea era mórta, si copil'a era atâtă de delicata si debila, incat u era dubiu, déca va remané in viéti'a seu nu.

In acelui casu nu era consultu a intristă pre betranulu conte cu istoria nebuniei si neascultarei s'ale! Asia-dar' velulu potea remané pentru venitoriu nedescoperit.

Stefanu Letsom era in acestu punctu de ace'asi opiniune. Nime nu sciá mai bine decâtua elu, catu de

periculosu erá a comunicá unui morbosu faime rele seau celu puçinu neplacute. Apoi adausé lordulu cu convictiune:

— Intru adeveru D-t'a mi-ai fostu unu amicu devotu in necesitate, D-le doctoru. Neci bani, neci cuvente de multiamita nu suntu de ajunsu spre a remunerá servitiulu si ajutoriulu ce mi l'ai prestatu. Pentru ace'a 'ti voiu fi deobleagatu in tóta viéti'a. Acuma mergu in Itali'a si pote voiu remané acolo pâna-ce tatalu meu seau se va insanetosiá seau va trece la cele eterne. Indata-ce me voiu reintórce in Angli'a, prim'a mea gri-gia va fi de-atí ajutá la imbunatatirea starei D-t'ale. Pâna atunci a-si dori, că se iai asupr'a-ti grij'a sermenei mele fice.

Stefanu Letsom se uită la óspele seu suridiéndu.

— Eu nu voiu fi ingrigitoria pré delicata, observă densulu.

— Dar' totusi me pricepi, dise lordulu. D-T'a locuesci demultu aci, incátu cunosci bene loculu si toti locuitorii. Eu mi-am sfarmatu forte multu capulu asupr'a venitoriului micutiei copile. Ar' fi o nebunia a o luá cu mine in Itali'a, si fiendu-că din consideratiune catra tatalu mieu, deocamdata voiescu a tiéné in secretu casatori'a mea, nu-o potu concrede neci unei'a dintre rudele mele seau dintre amici. — Aflu deci mai consultu, se cauti o muiere sanetósa si intielépta, care se-i pote servi de nutrice si crescatoria.

— Acést'a ar' fi lucru usioru, observă Letsom.

— Si atunci copil'a impreuna cu nutricea remanu sub inspectiunea D-t'ale si poti supraveghia cu acuratetia tóte dispusetiunile, ce le va luá in interesulu unei desvoltari salutarie a ei. Eu me deobligu a-ti tramite pe anu câte cinci sute de pundi; din ace'i'a poti acoperi tóte lipsele copilei, poti cumperá cele necesarie si-ti remane si D-t'ale cev'a profitu. Te rogu, că se primesci acésta recompensa mica pentru binevoitoriulu servituu ce mi-ai prestatu atatu mie, catu si iubitei si neuitatei mele soçii.

Doctorulu 'i multiam din anima sincera si se si puse pre lueru, de a cercá adeca o persoña, carea se fia acomodata si in stare a luá asupra-si crescerea micutiei Lea.

Acést'a era dorinti'a lordului, că se-si védia compusè trebile inainte de ce ar' porni catra Itali'a.

Intre pacientele doctorului era si o dama numita Margaretă Dornham, de care se interesá dinsulu cu deosebire. Ea fusesé cameriera si posiedea o personalitate placuta si frumósa, se parea blânda, prudenta si prin urmare démna de o sórte mai buna, decatú ace'a, de care avusé parte.

Déca dens'a s'ar' fi maritatu dupa vre-unu june activu, ar' fi fostu pentru densulu o soçia forte potrivita, dar' din nefericire, ea si-a datu anim'a unui perdevéra frumosu, cu care inse nu a avut nici unu minutu de pace si fericire. Henry Dornham nu a avut necinandu ceva reputatiune destinsa; elu avea o façia fru-

mósa, intunecata, erá, cum amu dice, unu feliu de frum-setia voluptuosa, de sudu, — inse atât'a erá totulu. Nu erá neci laboriosu, neci onestu, neci trézu. Facia lui frumosa, ochii-i intunecati si perulu seu abundantu si buclatu cucerisè anim'a fetitiei frumóse, blânde si atragatórie, si ea se maritase dupa dinsulu spre a blastemá in eternu ó'r'a, in carea l'a vediu mai antaiu.

Ei traiau pre o posesiune mica situata in unu locu pitorescu, numitu Aschwood, si acolo a avutu Margaret'a bucuriele supreme si dorerile cele mai profunde a vietiei s'ale. In o casutia mica i se nascusé unu copilasiu, unic'a radia cerésca, ce-i mai luciá pre orisonulu intunecosu, dar' acolo a si morit. Acést'a s'a intemplatu tocmai in diu'a, in care a venit u lordulu Charlewood in Castledene. Asia dara cercandu o nutrice acomodata pentru micut'a Lea, doctorulu si cugetă la Margaret'a Dornham.

Sperá, că prin dens'a va poté delaturá tóte dificultatile, deci o si chiamă la sene. Insusi lordulu privia cu interesu acésta muiere placuta si timida, a-carei facia frumósa si tenera erá deja traversata de brasde de necasu si suferintia.

— Cum-că voiescu se primescu crescerea copilitiei? responde ea la intrebarea doctorului, — firesc că voiescu, ma chiar' aducu multiamita ceriului, că-mi impartasiesce acésta ocasiune, care se-mi conserveze anim'a de frangerea totala.

— D-t'a esti fórte nefericita pentru mórtea copilului d-t'ale o intrebă lordulu.

— Fórte nefericita, Domnule. Cu copilulu mieu mi-am inmormentatu si anim'a.

— Cev'a din ace'a inse trebue se impartasiesci si copilitiei mele, care si-a pierdutu maic'a, dise elu amicabilu. Nu me voiu incercá se te corumpu cu bani — cu bani nu se pote cumperá iubirea si ingrigirea unei muieri brave, cum esti D-t'a — inse te rogu pre iubirea, ce ai nutritu-o facia de copilulu D-t'ale, că se fii amabila si catra scumpulu meu tesauru. Incerca- e ati imaginá, că e propriu-ti copilu, ce l'ai recapetatu.

— Acést'a o voiescu si-ti promitu, responde ea — si 'si tiénù cuventulu.

— Nu crutiá neci osteneála, neci spese, continua densulu, si déca me voiu re'ntórce vei fi remunerata in abundantia. Déca tóte voru merge bine si micut'a se va desvoltá spre multiamirea mea, atunci am de cugetu se o lasu sub tutel'a D-t'ale vre-o doi-trei ani. — Doctorulu 'mi spune, că ai fostu cameriera; — in ce familii ai facutu acestu servituu?

— Celu mai multu tempu am fostu la lady L'Estrange in Verdun Royal, d-le, responde ea. Am parasit u servitiulu numai din cauza, că intr'ace'a d-siòra L'Estrange a crescutu si domn'a voiá se conduca o cameriera francesa.

Mai târdiu insusi se mirá, cum a ajunsu la acésta intrebare curioasa.

— Eu asiu dorî, disă lordulu, că se te dedici cu totulu micutiei mele, ér' eu te voi remuneră in abundantia, că se nu fii necesitata a-ti câscigă cele de lipsa pre alta cale. Eu plecu in streinatate, dar' lasu aci pre doctorulu Letsom că tutorulu copilei mele; déca vei avé ceva lipsa pentru copila se te adresezi la densulu, deórece cu mine nu poti fi in corespondentia immediata.

Elu o fiesă cu atențiuie, candu a luatu copilită in bracie si s'a bucuratu fôrte vedîndu radiele fericirei ce straluciau in ochii ei. Acum scîá, că micută Lea va fi bene-ingrigita. Densulu intinse muierei o bancnota de cinci-dieci de pundi.

— Cumpera pre dens'a totu, de ce va avé lipsa copil'a, disă elu.

Margaret'a Dornham promisă, cumcă va ascultă in tôte punctele. Din portarea ei se potea conchide, că a aflatu unu tesauru nepretiuiveru. Cugetula cum-că érasă tiene in bracie o fintia dragalasia, eră pentru anim'a ei nobila unu isvoru de fericire nespusa. Unic'a dorere i-a fostu ace'a, că mergându acasa sojîulu ei a derisu-o si si-a batutu jocu de tóta istoria acésta curioasa, dupa cum dicea densulu.

— Astadi a-i facutu unu lucru bunu, a-i indeplinitu unu têrgu, cătu se pote de proventuosu, Maggie, disă elu, acum spereză că me vei sustine tu si eu 'mi voiu face dile dalbe si vieti'a placuta.

Elu 'si tieni cuventulu si din acésta di neci nu s'a mai incercat a-si cascigă panea de tôte dilele pre cale onorifica.

— Maggie are destulu pentru ambii, se indatená densulu a dice, — pentru ambii si pentru micutiulu viermisoru colo susu.

Pacient'a si fidela Margaretă nu se caiă neci candu si chiar' neci doctorulu Letsom nu a esperiatu neci odata, cumcă neindestulirea si grigile ei casnice crescău pe dî ce merge in butulu mangaierei, ce-i prestă amórea catra mândr'a copilită.

(Va urmă.)

MELANCOLIA.

In desiertu alergă dîlele că dorulu
Si in vecinicie i-si atîntesecu sborul,
In desiertu in mediulu negrei-amaratiuni
Gusti o clipa cup'a dulcei ilusuni;

In desiertu o! lume, vréi se amagesci
Cu a t'a dulcetă sinulu ce-lu sdrobesci,
Si pre bus'a arsa de-unu morganicu visu
Lasi se ratecșca sarbedu-ti surisu;

Nu!... a t'ale-ilusii, nici alu vietiei sboru
Nu-oru poté se stinga tainiculu meu doru...
Vai! a t'ale sarbedi si-ilusori placri
Marescu si mai tare tristele-mi doreri.

Suntu sinuri ce 'n vieti'a n'au gustatu placere
Apasate vecinicu de o grea dorere,
Si déca in lume cev'a au iubitu
Este suvenirea, care le-a sdrobitu.

In desiertu o! lume, vréi se amagesci
Cu a t'a dulcetă sinulu ce-lu sdrobesci,
Ca-ci a t'ale sarbedi, violene placeri
Marescu si mai tare tristele-mi doreri.

V. B. MUNTENESCU.

Viore si Scanteiutie.

Nu lasă că anim'a t'a se se deschidia preste măsura la dulcea suflare a sperantiei — nu lasă! că-ci in unu ceasu cumplitu recea realitate, o inchide pentru totudeun'a. — Nu uită cuventulu din urma a intieplatiunei omenesci, dî-i: pote! si vei fi scutit u de multe amagiri.

Nu murmură déca sórtea 'ti tramite căte un'a din lovirile s'ale — primesce pericolulu cu frunte inalta, gândindu cu filosofulu: „durere tu nu esti unu reu!”

Pentru adeveratulu omu mangaiarea este doavad'a unei false prietenii. Detorintă si activitatea numai suntu in stare a vindecă sufletulu lui.

Rani adînci ne sapa ursit'a, inse ele suntu curabile. Rani ce da anim'a animei — anim'a sîe-si, suntu primejdiose si incurabili.

Patimi line inseninéza orizontulu vietiei; misica far' a ostenu, incaldiescu far' a aprinde, si transfiguréza flacar'a din peptu in o lumina curata si fericitóre.

Róta pre lângă noi palpita animele multoru mi de ómeni, dar' in sgomotulu maniloru Peru neaudite tonurile bacuriei, că spinele durerei, in strigătulu têrgului.

Neci o luptă nu este asié de grea, că lupt'a cu anim'a t'a. Séu esi invingatoriu cu credintia sdrobita; séu vecinicu sclavu durerei te-ai facutu.

EMILIA LUNGU.

O aventura picanta.

Me puseră pecatele de scrisel cîte-va poesi si alte amenunte, prin cari tôte transpiră foculu celui mai ardinte amoru alu unei femeia care iubesc mai multu in visu — unu idealu nevediutu, necunoscutu; si că se fiu socotitu dreptu femeia adoptai subscrierea pseudonima: „La ur'a.”

La acésta me desceptu intru-o di cu o epistola de cuprinsulu urmatoriu:

„Domnisióra!

Stilulu e omulu a dîsu unu mare scriotoriu. Iertâtică eu se schimbu acésta proverba si aplicându-o la d-vóstra se dieu: „stilulu e domnisiór'a!” — Intru adeveru eu ceteșcu din tôte frasale, din tôte cuvintele si din tôte literele scrisse de gingasi'a manutia a d-vóstre

ca singuru d-vostre poteti se-mi realisati idealulu dupa care se topesce anim'a mea. . . . (Urmăza pre trei pagine confessiunea celui mai profundu amor ce dumni'ului 'mi pastréza mie — angerului intrupatu — in cele mai ascunse profundimi ale animei s'ale sincere si vergurie.)"

A dôu'a, a trei'a, a patr'a, a cincea si asié mai departe pâna la a dôua-diecea dî continuu acelea-si propusuri amorose insogite totudeau'a cu câte unu buchetu frumosu de flori.

In urma vediendu ca la epistolele s'ale nu primeșce nici unu responsu dela mene, in postscriptulu epistolei a dôuediecea ori treidiecea — nu-mi mai aduce bene-amente — amenintia cu sinucidere de voiu remané si mai departe surda la rogarile lui.

Mi s'a facutu mila de elu. Me-am pusu la mésa si i-am scrisu:

„Domnule!

Din epistolele d-tale, pe cari le reprimesci aici intr'unu plie, m'am convinsu că sufletele nóstre suntu inrudite! . . . Dar', oh! nefericirea sortiei: de ce te-ai nascutu domni'at'a barbatu ori de ce nu me-am nascutu eu femeia? că-ci la casulu de antâiu eu te-asiu peti, ér' la casulu din urma asiu preferi a me maritá dupa domni'at'a, decâtua remané feta si mai departe dupa-ce alalta-eri mi-am serbatu a 32-a aniversare a nascerei mele. — Se traiesci fericitu!

20 12 1880.

NICULAE.

IN 1 APRILU.

Tóta lumea-i adi voiósá,
Betrânu, june si copilu
Uita viéti'a durerósa —
Că-ci e dî de-antâin Aprilu.

Deci cá lumea se nu-mi dica :
Omu necultu sî-'nfumuratu,
Stergn o lacrima ce-mi pica
Si voiosu la toti me-aratu.

Adi voiescu a-mi face cheffulu :
Curga vinulu totu pérèu,
Veselia, fericire,
Stralucésca 'n sinulu meu !

Dî tiégane din vióra
Se-ti plesnéasca strun'a 'n tri,
Din cositi'a-i balaióra
Mândr'a alt'a ti-o 'mpletí !

Dar' ce vedu ? toti ridu de mine, Dar' mai dî mèi din vióra,
Cá de-unu nebunu de inchisu ; Curga vinulu totu pérèu!
Si in locu cá se-mi inchine Am cercatu multu gustulu lumei—
Mai plesnescu cu toti de risu.

Ómeni buni ! celu ce se-'ncércă
Se lucre pe placulu vost' —
Se sciti că zadarnicu cércă
Si că i celu mai mare prostu !

De esti seriosu : nu-i tréba, —
De esti veselu si glumetiu :
Se cotescu unii pre altii
Si te mesoru cu dispreți,

Dar' mai dî mèi din vióra
Se plesnéasca strun'a 'n tri,
Din cositi'a-i balaióra
Mândr'a alt'a ti-o 'mpletí !

Lumea de-astadi dee-mi pace,
Nu se vîre 'n tréb'a mea,
Déca cum me portu nu-i place
Dieu nice mie de ea.

Ori cum lucru ea me ride, —
Rîda de-astadi cătu o vrea,
Si eu mai nu crepu adese —
Atât'a i-mi rîdu de ea.

Ómeni buni ! celu ce se 'ncércă
Se lucre pe placulu vost' —
Se sciti că baremi cu-o palma
Decâtua voi este „mai prostu!"

V. B. MUNTEÑESCU.

REVISTA.

Regatulu României s'a recunoscutu deja prin Guvernele Angliei, Franciei, Italiei, Turciei, Serbiei si Muntenegrului; si nu e neci o indoială că si cele alalte guverne vorbăi a recunoscere acesta intrupare a do-rintielor si aspiratiunilor unui popor bravu si consciu de inalt'a missiune ce are in Oriente Europei.

Serbarea proclamarei Regatului in Tulcea. Proclamarea Regatului romanu s'a serbatu si in Dobrogea cu mare entuziasmu. In orasulu Tulcea poporul merse la cas'a prefectului si facu o demonstratiune de bucuria. Tunurile bubuieau si musicile se audiau in diferite puncte ale orasului, — spre sera o fanfara monstra cu music'a militara in frunte si o mare multime de poporu cutrieră orasului. Fruntea orasienilor adunandu-se au espedatu o telegrama de felicitare Majestatilor Loru la Bucuresci. Dumineca s'a celebrat u Tedeum in Biserica catedrala S. Nicolae, la care au asistat tôte comitatile orasului si armat'a. D. prefectu primi apoi in sal'a palatului felicitarile autoritatilor, ale membrilor corpului consularu, ale armatei si ale notabililor. Catra representantii puterilor dise d. prefectu in limb'a francesa: „Rogu se luati actu de acestu mare evenimentu, care reinaltia România, că-ci si marile poteri au contribuitu mare parte de a ajutoră România se ajunga la rangulu de Regat. Pentru acést'a ea le va fi intotudéun'a recunoscatorie."

Manifestările de bucuria in Bucuresci nu mai au finit. Câte-va dile dupa olalta orasului Bucuresci a fostu iluminat. Regele si Regin'a, ori unde se arata intimpina o primire entusiastica. Marti Majestatile Loru au primitu intre altele si felicitarile unei deputatiuni a comunitatiei Elenilor, care a presentat Reginei unu frumosu buchetu, precum si felicitarile comunitatiei israelitilor.

Comparare intre România si alte Regate. O scurta observatiune statistică, o simpla comparare intre noi si alte Regate din Europa, va fi suficiente, lasându la o parte multe alte consideratii, spre a probă, cătă România merită si trebuie a-si luă locul seu că Regatul intre celealte state Europene. Numai România propriu disa, lasându la o parte nouă a s'a provintia Dobrogea, are o intindere de pamant de 129,947 kilometre patrate, avându o populatiune de 5,376,000 locutori. — Grecia are 50,123 kil. patrate cu 1,679,775 locutori. — Danemarcă are 38,302 kil. patrate cu 1,969,454 locutori. — Olandă are 32,972 kil. patrate cu 4,037,010 locutori. — Belgia are 29,455 kil. patrate cu 5,536,146 locutori. — Bavaria are 75,863 kil. patrate cu 5,022,390 locutori. — Portugalia are 89,625 kilogr. patrate cu 4,348,551 locutori. Si tôte aceste tieri suntu Regate, de multu tempu, si fără a se miră nimeni ! Si România se fi remasă Principatu că Monaco, Muntenegru, etc... Cu dreptu cuventu s'a disu dar' in Adunare de d. Ministrul de externe, că ce'a ce-eră anormalu, nu este ce'a ce s'a facutu la 14 Martiu, ci ce'a ce a esistat pâna la 14 Martiu !

Sesiunea de estu anu a Academiei romane s'a deschis la 10/22 Martiu in Bucuresci.

Apelul catra publiculu romanu. Ide'a arangiare unei expoziții române s'a imbrăgiosiatu de poporul romanu din tôte partile nostre, cu atât'a caldura si insufletire, incătu avemu cele mai intemeiate sperantie la unu bunu succesu alu acestei intreprinderi. Spre a incuragiá participarea si spre imbarcatare la progresu, — subserisulu comitetu a decisu distribuirea de premii, prin care

se se disting si se se remunereze incânt'a cele mai bune si mai perfecte obiecte espuse. — Nu mai incape nici o indoieala, că cu câtă aceste premii voru fi mai mari si mai multe, cu atât mai imbucuratoriu va fi succesulu espoziuniei, si totudeodata producentulu celu mai intelligent si laboriosu va afla cu atât mai sigur remuneratiunea si distinctiunea s'a meritata. — Premiile, voru consta de-o parte din diplome si medailii de diferite clase, ér' de alta parte din anumite sume de bani. — Diplomele si medailile se voru accorda dreptu distinctiune laborei si intelligentei producentului, fara privire la grup'a carei apartiene obiectul espusu; precându premiile banesci voru fi legate de unu anumitu scopu alu productiunei, d. e. pentru celu mai finu postavu, pentru cea mai frumosa si cea mai nobila prasila de vite, — pentru cele mai frumose pome etc. etc. — Mijlocele banesci, de cari dispune acestu comitetu inse suntu atât de modeste, incât din ele abia se voru poté crea premii banesci; din care causa comitetului s'a si adresatu catra inaltulu guvernului tierei, pentru a ne impartești din budgetulu statului menitu spre asemene scopuri, cu o suma óre-care spre crearea de premii, si credem că inaltulu guvern nu va desconsidera cererea nostra. — Inse pentru a sporî câtu se pote numerulu premiilor, subscrisulu comitetu afa de bine, a invită prin acésta atât corporatiunile romane cătu si privatii la crearea de premii banesci. — Astfelui de premii voru portă numele donatorului si se voru folosi numai spre scopulu determinat de densulu. — Observam aici, că in intielesulu regulamentului espoziuniei, premiile se voru accorda din parte unui juru compus din barbati de specialitate. — Corporatiunile si privatii cari se voru afă indemnati a dă ascultare acestui apel, suntu poftiti a se adresă de-a dreptulu la subscrisulu comitetu. — Sibiuu 13/25 Martie 1881. — Comitetul centralu alu espoziuniei romane. Parteniu Cosm'a m. p., presedinte. E. Brote m. p., secretariu.

Anunciu. Societatea actiunarie „Hebe” va tiené adunarea generala in Naseudu la 1-a Maiu 1881 st. n. Obiectele: raportulu directiunei, raportulu cassariului si consiliului de inspectiune, regularea afacerilor directiunei si a consiliului. Pertractarea punerilor directiunei. Pentru casulu, cându din lipsa de membrii, resp. voturi pe acestu terminu nu se-ar' poté tiené adunare, totu prin acestu anunciu se invita DD. actiunari la a II-a adunare, ce se va tiené in 15 Maiu 1881 st. n. totu in Naseudu. — La acésta adunare voru decide cei presenti. — Directiunca.

Balu filantropicu impreunatu cu jocu de calusieri se va arangia la 1 maiu st. n. 1881 in sal'a Redutei urbane din Gherla in scopulu infintiarei unui fondu pentru ajutorirea mai alesu in casu de morbu a elevilor mai lipiti dela institutulu pedagogic din Gherla. Incepultur la 8½ óre sér'a. — Comitetul arangiatoru e compus din urmatorii domni: Gregorius Stetiu, presedinte; N. F. Negruțiu, secretariu; V. Gr. Borgovanu, cassariu; Macaveiu Popu, comptabilu: Ioanu Hodoreanu, Vasiliu Suciu, Joanu Boieriu, Gregorius Baldi. Pretiulu unui biletu de intrare: 1 fl. de persoana, 2 fl. de familia pâna la 3 membrii, ér' de-acólea in susu de fie-care membru din familia căte 50 cr. mai multu. Unu biletu de galeria 1 fl. v. a. Intre paus'a cea mare dela mediulu noptiei se voru presenta p. o. publicu prin 12 juni universitari din Clusiu investiti in costumu nationalu „Jocurile istoare ale Calusierilor romani. — Contribuirile marinimóse spre scopulu filantropicu a balului suntu de a se adresă Cassariului Comitetului arangiatoru. Indata dupa balu se va publica unu Ratiocinu specific despre perceptiile din biletele de intrare si contribuirile benevole precum si despre expensele acestui balu filantropicu.

Cursu elementaru de literatura, notiuni de Logica, Stilistica, Reticica cum si o colectiune de bucati si fragmente din scriitorii seculilor XVI, XVII, XVIII si XIX, alfabetulu si ortografi'a cirilica pentru usulu scólelor secundare de băieți si de fete, alu scólelor normale si comerciale, precum si pentru studiulu privatu.

Cu 50 modele, 115 dispozitioni si mai multe teme de lucratu de I. Manliu professoru. Bucuresci, tipografia Academiei Romane, Strad'a Academiei Nr. 19. Pretiulu 5 lei noi (2 fl. 20 cr.) — Autorulu, care preda limba romana la liceul St. Sava, cursulu superioru, semîndu lips'a unui cursu alu limbii romane pentru clasele secundare, alu carui materialu se fia luat din töte studiile ce se predau in cursulu secundar, că istoria, geografia, sciintiele naturale s. a., spre a inlesni metodulu si a face pe elevi se intelectua mai bine acele studii, a scrisu acestu cursu, conformandu-se programei oficiale. Notiunile de logica, precum si stilistic'a generala, suntu insoçite de deprinderile practice trebuintiose. In ce'a ce privesc retoric'a este tractata numai partea teoretica; notiunile de estetica suntu atinse in trécatu, pe ici pe colo. Autorulu a credut că este bine, că se se ocupe puçinu si de limb'a trecutului, că si de literatur'a ei. Acésta l'a indemnatum a adunge cărtii mai multe bucati si fragmente importante din secolul XVI—XIX, reproduse cu ortografi'a loru originala. Ortografi'a cărtii e cea adoptata de Academia. Intregulu opu (de 568 pagine) se presenta că o scriere forte folositore si instructiva, lucrata cu multa cunoștința si diliginta.

Logografu.

De Mariti Lupanu.

Din urmatorele 58 silabe:

al, cer, e, gru, char, ee, pii, lu, sa, curg, i, ti, ly, to, sa, jin, le, po, de, fort, york, eu, ris, be, ruszt, a, u, li, new, grif, lo, mae, ra, sa, tre, de, ri, u, nu, tia, il, chiu, go, ni, lo, re, lec, tun, o, nep, ia, pi, ti, mi, san, fa, a, dri

se se formeze 21 de cuvinte, ale caroru litere initiale, cetite de susu in josu, se dejo numele unei foiai poporala romana; ér' litere finale, cetite de josu in susu, se deie numele redactorului a celei foiai.

1. Unu ornamente alu sexului frumosu.
2. Munti in Europ'a.
3. Unu opidu in Ungaria dincolo de Dunare.
4. Unu dintr cele mai crude animale.
5. Unu fiu alu patriareului Iacobu.
6. Unu legislatoru din Spart'a.
7. Una statiune a calei ferate (orientala ung.) in lini'a principala.
8. Una litera din alfabetulu ebraicu.
9. Unu duce Athenianu.
10. Unu ministru presinte in Ungaria.
11. Unu dramaturgu grecescu.
12. Unu opidu celebru in Americ'a.
13. Una recerintia pentru fericirea ori-carui poporu.
14. Una specia de gacitura.
15. Unu numeralu in singulariu.
16. Unu fluviu in Romani'a.
17. Numele unui santu Archangelu.
18. Unu organu corporalu.
19. Numele unei plante cunoscute pretotindenea.
20. Celu mai renomitu poetu romanu.
21. Dieulu măriloru.

Terminulu de deslegare e 15/27 Aprilu a. c. Intre deslegatori se voru sortiá icone frumose si carti pretiose.

Deslegarile Gacituriloru din numerii precedenti se voru publica in nrulu 7.

POSTA REDACTIUNEI.

Mai multor'a. Poesiile inspirate din ocasiunea proclamarei Romaniei de Regat si tramise nòue in dilele din urma se voru publica in numerul urmatoriu.

Bucuresci. Corespondent'a referitora la deschiderea se-siuniei de estu-anu a Academiei romane ni-a sositù pré tardiu pentru nrulu acest'a. Va urmá inse de-o data cu celea ce ni le mai promiti.

D-lui din Vien'a acum in B. Resultatulu Concursului se va publica preste puçinu. Novel'a ace'a e démna de publicat, — aviséza dara Redactiunea ca la casulu candu nu s'ar' premia căta remuneratiune ai cere pentru de-a concede publicarea ei in acestu diurnal.

Amorulu lui Cetewajo, Resbunarea tiarului, Dinah si Ri'a — se voru publica, inse cev'a-si mai tardioru.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respunditoru: Niculae F. Negruțiu.

Imprimari'a „Demeter & Kiss” in Deesiu.